

VSCD
**DANS
PRIJZEN**

 2019

Juryrapport 2019

De jury

Rob van Steen (voorzitter), directeur Theaters Tilburg
Leo Spreksel, voormalig artistiek directeur Korzo, dramaturg/adviseur
Violien Vocks, programmeur Parkstad Limburg Theaters
Brigitte De Goeij, De Goeij Cultuur en Zaken
Jasper Weck, marketing & programmering Theater de Veste
Swantje Schäuble, danser, publiciteit De Châtel sur Place
Judith Blankenberg, programmeur Grand Theater Groningen
Marcelle Schots, danscriticus

De uitreiking

Vrijdag 4 oktober 2019 in Theater aan het Vrijthof, Maastricht, tijdens Festival de Nederlandse Dansdagen.

De Dansprijzen 2019

Gouden Zwaan voor de danser(es) of choreograaf, werkzaam in Nederland, die met zijn of haar carrière een grote bijdrage heeft geleverd aan de Nederlandse dans.

Zwaan voor de meest indrukwekkende dansprestatie

Zwaan voor de meest indrukwekkende dansproductie

Winnaar Gouden Zwaan 2019

Conny Janssen

Sinds jaar en dag is de Rotterdamse Conny Janssen een gezichtsbepalende speler in het Nederlandse dansveld. Conny Janssen begon als danseres en is vanaf de jaren negentig van de vorige eeuw actief als choreograaf en artistiek leider.

Menselijk, krachtig en ontroerend zijn termen waarmee haar werk wordt gekwalificeerd. De inspiratie voor haar voorstellingen is ons bestaan in al zijn facetten: de breekbaarheid van het leven, het individu in relatie tot de massa of het gevoel om ergens thuis te zijn.

Haar gezelschap Conny Janssen Danst is geliefd om de fysieke dansstijl en de theatrale kracht van de groep uitzonderlijke dansers. In de vruchtbare periode van een kwart eeuw heeft Conny Janssen zich met hart en ziel opgesteld als ambassadeur van de dans en is zij meerdere malen onderscheiden.

Janssen legt verbindingen tussen het publiek en haar werk met professionals uit verschillende kunstdisciplines, stimuleert opkomende talenten en uitwisseling met het amateur-dansveld. Daarvoor breekt zij regelmatig uit de vaste kaders van theater en dansstudio om de toeschouwers naar bijzondere locaties te brengen; van kerk tot fabriekshal, van een onderzeeboot-loods tot tramremise. Hierin toont Conny Janssen zich keer op keer een avontuurlijke cultureel ondernemer.

Met de titel *Kiem* van haar nieuwste productie verwijst Janssen naar de vitaliteit van het leven om "Het lichaam vol te zuigen met verse lucht om met hernieuwde energie ongekende mogelijkheden te kunnen omarmen." Het is een mooie metafoor voor de verhuizing van haar gezelschap naar het nieuwe onderkomen in de Fenix-loods in de Rotterdamse haven dit najaar. Als blijk van dank voor alles wat Conny Janssen in de afgelopen decennia voor de Nederlandse dans heeft betekend en om met hernieuwde

energie de toekomst te omarmen, vindt de VSCD dansjury het passend om deze stap te markeren met de Gouden Zwaan.

Genomineerden Zwaan meest indrukwekkende dansprestatie 2019:

Adi Amit

in de voorstelling *Broos* van Conny Janssen Danst

Bescheiden en wars van pretenties, weet danser Adi Amit de toeschouwer uit te nodigen om tijdens de voorstelling *Broos* bij haar te zijn. Pure inleving en technische verfijning gaan hand in hand. Lichtvoetig én secuur, geaard én grillig, juist in haar subtiele nuances is zij groots.

Adi Amit is een zeer virtuoze danser, maar op het toneel toch vooral een mens. Met haar belichamingen roept zij herkenning op bij mensen van vlees en bloed.

Adi Amit is al jarenlang een gezichtsbepalende danseres in het danserstableau van Conny Janssen Danst. Amit heeft zich de bewegingstaal van het gezelschap eigen gemaakt en daarin een eigen signatuur gevonden. Door die kenmerkende interpretatie en haar persoonlijkheid met een indrukwekkende veranderlijkheid te combineren, boeit zij in de voorstelling *Broos*.

Hoe het is om als een kind de wereld te ontdekken of om als oudere op de wereld te staan, toont zij in *Broos* op verbazingwekkend geloofwaardige wijze. Schijnbaar moeiteloos schakelt zij daarbij tussen het vertrouwde lijnenspel van Janssen's bewegingsidoom en de exploratie van de ervaring van die verschillende leeftijden. Door trouw aan zichzelf te blijven en met een onvoorwaardelijke openheid haar proces met het publiek te delen, raakt zij je. Haar aanwezigheid werkt als een magneet op het oog van de kijker.

Chloé Albaret

van Nederlands Dans Theater 1.

Opnieuw laat Chloé Albaret dit seizoen zien dat zij een van die dansers is die geboren is om bij het Nederlands Danstheater op sublieme wijze gestalte te geven aan de bijzondere visies van choreografen als Lightfoot en León, Marco Goecke, Crystal Pite en Eyal en Behar. Want het eist een zeldzame kwaliteit van een danser om technische exceptionaliteit te koppelen aan het hoge niveau van expressiviteit dat het repertoire van het Nederlands Dans Theater van zijn dansers vraagt.

Dit seizoen blonk Albaret onder meer uit met haar krachtige openingssolo in *Start to Finish*, de herneming van een vroege choreografie van Sol León en Paul Lightfoot. Met haar aanwezigheid eist Albaret haar plek op en geeft zij een krachtig antwoord op het luidruchtige en alomtegenwoordige mannelijke karakter dat even ervoor de vloer in zijn

bezit nam. Moeiteloos neemt Albaret de toeschouwer mee in haar eigen verhaal. De jury ziet haar bijzondere kwaliteiten ook samenkomen in de choreografie *Take Root* van Marne en Imre van Opstal. In het slotduet lijkt haar lichaam een ledenpop zonder innerlijke constitutie. Gesteund door haar partner Sebastian Haynes is Chloé Albaret een kwetsbaar, zwevend lichaam waarin langzaam de mentale kracht terugkeert. Zij koppelt daarvoor een fysieke, aardse kwaliteit aan een intense, humane expressie.

Redouan Ait Chitt

in de voorstelling *REDO* van Shailesh Bahoran/ IRCompany.

In de openingsscène van *REDO*, de solo die choreograaf Shailesh Bahoran met en voor Redouan Ait Chitt maakte, schotelt de danser het publiek een korte scan van zijn lichaam voor. Hij laat zien dat hij een uitzonderlijke fysiek heeft. Dat is ook de inzet van de ontwikkeling van het doorwrochte en uitgesponnen bewegingsvocabulaire geweest en daarmee toont Redouan Ait Chitt zijn uniciteit. Na dertig minuten laat hij het publiek sprakeloos achter.

Aan de op breakdance geïnspireerde bewegingstaal geeft Redouan Ait Chitt een nieuwe dimensie en dynamiek door slim gebruik te maken van zijn motoriek. Balans en evenwicht krijgen een andere betekenis. Zijn souplesse, behendigheid en krachtige bewegingen dwingen respect af.

Er spreken doorzettingsvermogen en lef uit de prestatie van de danser, maar ook een geniale creativiteit en enorme wilskracht. Bovendien voegt Redouan Ait Chitt met zijn uitvoering een originele esthetiek toe aan de dans. Als het je lukt om het publiek mee te voeren in een even krachtige als emotionele danssolo is de term 'uitzonderlijke bewegingskunstenaar' een understatement. De jury vindt Redouan Ait Chitt een ongeëvenaard vindingrijke en oorspronkelijk danser.

**DE VSCD DANSJURY KENT DE ZWAAN
VOOR MEEST INDRUKWEKKENDE DANSPRESTATIE 2019 TOE AAN:
Redouan Ait Chitt
in de voorstelling *REDO* van Shailesh Bahoran/ IRCompany**

Genomineerden Zwaan meest indrukwekkende dansproductie 2019:

Black Memories

van AYA, Tafel van Vijf en BackBone

Black Memories is een overrompelende voorstelling over de impact van kolonialisme en discriminatie en de roep om gelijkheid. De noodzaak om dit verhaal te vertellen spat van het podium af. Aan de hand van eigen belevenissen stellen de performers zichzelf en hun positie ter discussie. Als toeschouwer kun je jezelf daardoor tot één of meerdere performers verhouden waardoor hun perspectief extra binnendringt. De performers in *Black Memories* representeren een generatie die niet bang is en verder kijkt dan hun eigen neus lang is. Tussen de spelscènes in *Black Memories* wordt moeiteloos geschakeld naar energieke choreografieën. Op swingende ritmes van westerse, Caribische en Afrikaanse muziek van de live band dansen de performers door hun visie op het verleden. De expressieve dansers putten uit de urban, moderne en traditioneel Afrikaanse dans. Ze bewegen in een wervelende mix van technisch sterke solo's en razendsnelle groepschoreografieën. Dat alles maakt van *Black Memories* een feestje dat ook de zaal niet onberoerd laat. De ijzersterke performers weten precies welke impact hun voorstelling heeft op de bezoekers en gaan daarom direct na de voorstelling met de zaal in gesprek. Zij zorgen er ook voor dat de toeschouwers niet verharderen in hun standpunten of tegenover elkaar te komen staan. De poging om elkaar te blijven begrijpen in en na de voorstelling *Black Memories* is hoopvol en aanstekelijk.

Take Root

van choreografen Imre van Opstal en Marne van Opstal voor NDT1

In de voorstelling *Take Root* word je vanaf het eerste moment meegenomen in de surrealistische danstaal van choreografen Imre en Marne van Opstal. Het duo maakt met hun eerste voorstelling voor Nederlands Dans Theater 1 meteen een onuitwisbare indruk. *Take Root* toont in een serie losse scènes het gevoel van verlies en ontworteling van het individu in deze tijd. De sterke beelden hechten zich op het netvlies van de toeschouwer. *Take Root* oogt als een landschap van lichamen waarin prikkelende contrasten te zien zijn, som speels, dan weer verloren. Soms lijken de voeten van de dansers de aarde niet te willen of kunnen aanraken. Het hoogtepunt van *Take Root* is het langgerekte en zeer fraaie duet, met een lichtheid en souplesse die je als toeschouwer alleen maar naar meer doet verlangen. Met deze eigentijdse choreografie over het verlies van menselijke houvast weten de makers ook emoties bij de kijker los te maken.

In de choreografie van *Take Root* laten Imre en Marne van Opstal de logica achter zich en ontstaat een structuur die een benauwende atmosfeer oproept. Die wordt nog eens versterkt door de muzikale compositie van Amos Ben Tal.

Met *Take Root* tonen de choreografen lef, vindt de jury. Zij laten een sterk en eigen geluid horen dat nog veel belooft voor de toekomst.

The Way You Sound Tonight

van choreograaf Arno Schuitemaker

The Way You Sound Tonight van Arno Schuitemaker is een van die theaterervaringen waarvan je verlangt dat die eeuwig voortduurt. Alles begint en eindigt in deze voorstelling met de golvende beweging van de dansers. Schuitemaker slaagt erin alle elementen van zijn choreografie te laten kloppen: de dans, de inscenering van dansers en publiek en de onafgebroken muziekstroom.

In *The Way You Sound Tonight* zie je twee vrouwen en drie mannen die vertraagd en subtiel bewegen. Een voor een betreden ze de dansvloer, tot het kwintet compleet is. Aanvankelijk zijn de oneindig repetitieve bewegingen rond, later worden zij hoekiger, scherper en met grotere uithalen. Elke danser heeft een eigen interpretatie van het bewegingsmateriaal; de een wat sneller of trager, de ander wat energieke of in zichzelf gekeerd.

Het publiek zit aan weerszijden van het toneel omgeven door geluidssystemen en belichting. De live performance van Aart Strootman vormt de muzikale basis, eerst kabbelend als een beekje, later als een kolkende stroom van elektronische gelaagde klanken. En als alles weer verstilt, verschijnt langzaam de op zijn gitaar tokkelende muzikant vanuit het donker alsof hij er altijd al is geweest. Met de keuze van Schuitemaker voor deze 'akoestische danszaal' word je ondergedompeld in een verleidelijke en aan extase grenzende ervaring.

**DE VSCD DANSJURY KENT DE ZWAAN
VOOR MEEST INDRUKWEKKENDE DANSPRODUCTIE 2019 TOE AAN:
The Way You Sound Tonight
van choreograaf Arno Schuitemaker**

In samenwerking met:

**NEDERLANDSE
DANSDAGEN
— DUTCH DANCE
FESTIVAL**